

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

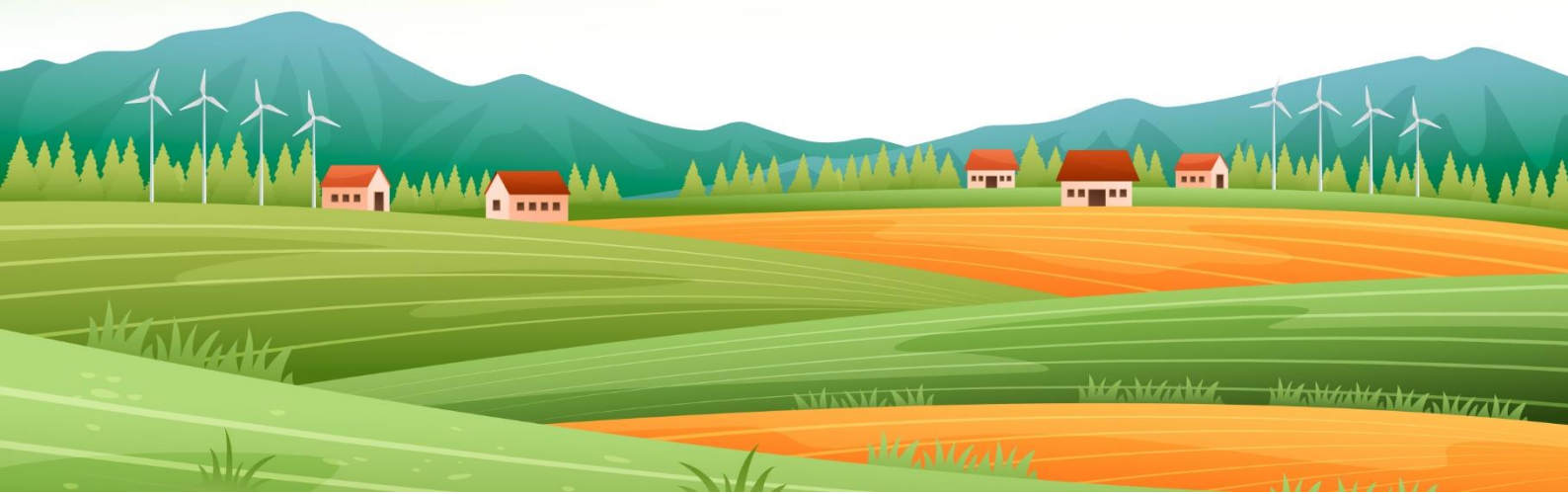
ของกลุ่มยุทธศาสตร์โรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง)

หมู่ที่ 2 ตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่

โดย

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมการเกษตรที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่

คำนำ

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ มีภารกิจในการดำเนินการคัดเลือกกลุ่มยุวเกษตรกร ที่ปริญญายุวเกษตรกร และสมาชิกยุวเกษตรกรดีเด่นระดับเขตภาคเหนือ 17 จังหวัด เพื่อคัดเลือกไปสู่ระดับประเทศ และเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติ แก่บุคคลทางการเกษตร และสถาบันเกษตรกรที่มีผลงานดีเด่นให้เป็นที่ยอมรับแก่สาธารณชน ตลอดจนเป็นการให้ความสำคัญ และสร้างขวัญกำลังใจให้ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีพลังใจสร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ต่ออาชีพการเกษตรให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลดีต่อประเทศ

ซึ่งปี 2566 ได้คัดเลือกกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง) เป็นกลุ่มยุวเกษตรกรตัวแทนระดับเขตเพื่อเข้าแข่งขันการประกวดคัดเลือกในระดับประเทศ ซึ่งกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง) ได้ดำเนินกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกรด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจอย่างต่อเนื่อง และพัฒนากิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกรให้เป็นไปตามความต้องการของสมาชิกยุวเกษตรกร และสอดคล้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้เป็นปัจจุบันเสมอ ทำให้ประสบความสำเร็จได้รางวัลสถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2567 ดังนั้นสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้ดำเนินการถอดบทเรียนปัจจัยสู่ความสำเร็จ ของกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง) เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการและพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร แก่บุคคลที่สนใจได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานกลุ่มยุทธศาสตร์โรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง)	1
ประวัติ	1
ความคิดริเริ่ม	1
ความสามารถในการบริหารและการจัดการสถาบัน	2
บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อสถาบัน	6
ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน	6
การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	7
และสิ่งแวดล้อม	
บทที่ 2 การถอดบทเรียน	8
ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ	8
การสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ	11
บทที่ 3 ปัญหาและอุปสรรค	13
บทที่ 4 แผนพัฒนาในอนาคต	14
เอกสารอ้างอิง	15

บทที่ 1

ข้อมูลพื้นฐานกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง)

ประวัติ

จัดตั้งเมื่อ วันที่ 17 พฤษภาคม 2540

สมาชิกแรกตั้ง 24 ราย

สมาชิกปัจจุบัน 74 ราย

ประธานกลุ่ม เด็กหญิงลักขิกา บุตรแก้ว

ที่ทำการกลุ่ม เลขที่ 1 หมู่ 2 ตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่

โทรศัพท์ 054 - 656-591

โทรสาร 054 - 656 -591

ความคิดริเริ่ม

โรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง) จังหวัดแพร่ ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ประกอบอาชีพการเกษตรและรับจ้างทั่วไป โรงเรียนจึงได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้จัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะอาชีพ เพื่อให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน ต่อมาปี 2540 ได้รับการสนับสนุนจากอำเภอลอง จังหวัดแพร่ ให้จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรขึ้นในโรงเรียน เพื่อฝึกให้สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรมีความรู้พื้นฐานด้านการเกษตร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง) ได้เข้าร่วมอบรมศึกษาดูงานกิจกรรมด้านการเกษตร เช่น การเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืช การผลิตปุ๋ยชีวภาพ เพื่อพัฒนาความรู้ ต่อมาได้ทดลองทำนา เลี้ยงปลา ปลูกผัก เลี้ยงไก่ ผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพจากวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นไว้สำหรับใช้ในกิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกร จากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกร ส่งผลให้ยุวเกษตรกรเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง โดยใช้แนวทางตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกิดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมได้ฝึกการทำงานเป็นทีม พัฒนาภาวะผู้นำ และเห็นคุณค่าของอาชีพเกษตรกรและงานอาชีพ ซึ่งในปัจจุบันได้บูรณาการการดำเนินกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกรร่วมกับโครงการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและโครงการส่งเสริมอาชีพ เพื่อส่งเสริมอาชีพที่หลากหลายให้ยุวเกษตรกรได้มีรายได้ระหว่างเรียน จนมีผลงานเป็นที่ประจักษ์และเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนได้เป็นอย่างดี ทำให้กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง) ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่และชุมชนในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตร การฝึกทักษะด้านการและเสริมสร้างประสบการณ์ในงานอาชีพให้กับสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรและนักเรียนในโรงเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ หางานอาสาสมัครเป็น การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี รวมถึงเปิดโอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ

ความสามารถในการบริหารและจัดการสถาบัน

1. มีวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของกลุ่มยุทธกรอย่างชัดเจน โดยอาศัยข้อบังคับและวิธีการดำเนินงานกลุ่มยุทธกรเป็นกลไกในการฝึกปฏิบัติจริง
2. มีการวางแผนการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มอย่างชัดเจน โดยยึดหลักวงจรการบริหารงานแบบ PDCA
 - 2.1 คณะกรรมการสภายุทธกรและสมาชิกกลุ่ม ร่วมกันวางแผนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ
 - 2.2 สมาชิกกลุ่มยุทธกร ร่วมกันดำเนินกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย
 - 2.3 ประชุมสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน แต่ละกิจกรรม
 - 2.4 สิ้นปีการจะมีการประชุมเพื่อหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมของกลุ่มต่อไป
3. กำหนดบทบาทหน้าที่ของกลุ่มชัดเจน ทั้งคณะกรรมการสภายุทธกร สมาชิกกลุ่มยุทธกร ที่ปรึกษากลุ่มยุทธกร งานและกิจกรรมของกลุ่ม
4. สร้างผู้นำและพัฒนาศักยภาพผู้นำตามบทบาทหน้าที่ ทั้งคณะกรรมการสภายุทธกร สมาชิกกลุ่มยุทธกร และการเป็นผู้ตามที่ดี
 - จัดโครงสร้างการบริหารกลุ่มยุทธกรและบริหารงานกลุ่มย่อย
5. สร้างข้อตกลงและกฎระเบียบในการทำกิจกรรมของกลุ่มยุทธกรที่ชัดเจน โดยสมาชิกกลุ่มยุทธกรทุกคนจะแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและสร้างข้อตกลงในการปฏิบัติงานในวันหยุดและช่วงเปิดภาคเรียนของแต่ละกิจกรรม

6. กิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง) แบ่งออกเป็น 13 ฐาน การเรียนรู้โดยจัดทำฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และมีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

6.1 งานรวม ได้แก่ ฐานการทำนา

6.2 งานกลุ่มย่อย ได้แก่ การเรียนรู้บ้านพอ การเพาะเห็ดนางฟ้าภูฐาน การเลี้ยงไก่ในกรงตับ การปลูกไม้ผลและการขยายพันธุ์พืช การผลิตน้ำส้มควันไม้ และน้ำหมักชีวภาพ ประมงน้ำจืด การเลี้ยงไส้เดือนดิน การเลี้ยงไก่ไข่อารมณ์ดี การปลูกผักปลอดสารพิษ การเลี้ยงเบ็ด และงานเคหกิจ

6.3 งานส่วนบุคคลของสมาชิกยุวเกษตรกรที่นำไปปฏิบัติที่บ้าน ได้แก่ การปลูกผัก การเลี้ยงสัตว์ การประมง ฯลฯ

7. การดำเนินกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกร

7.1 มีการบริหารจัดการกลุ่มและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบทั้งงานรวมและงานกลุ่มย่อย ดังนี้

- คณะกรรมการงานรวม/งานกลุ่มย่อย
- สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร
- ที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกร

7.2 จัดทำตารางเวรประจำวัน (วันจันทร์ - วันอาทิตย์) ในการปฏิบัติงาน เช่น การเพาะเห็ดนางฟ้าภูฐาน เป็นต้น

สมาชิกกลุ่ม

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
๑.	เด็กหญิงธัญชนก แก้วลือ	ประธาน
๒.	เด็กหญิงอรรณพ คกรอด	รองประธาน
๓.	เด็กชายเตชิต นิลจู	เลขา
๔.	เด็กหญิงกนกวรรณ คกรอด	เหรัญญิก
๕.	เด็กชายตันติกร ศรีคำภา	สมาชิก
๖.	เด็กหญิงศิณยานันท์ โพธิตา	สมาชิก

ตารางเวรประจำวัน

จันทร์	เด็กหญิงธัญชนก แก้วลือ	เด็กชายตันติกร ศรีคำภา
อังคาร	เด็กหญิงอรรณพ คกรอด	เด็กหญิงกนกวรรณ คกรอด
พุธ	เด็กชายเตชิต นิลจู	เด็กหญิงกนกวรรณ คกรอด
พฤหัสบดี	เด็กหญิงกนกวรรณ คกรอด	เด็กชายเตชิต นิลจู
ศุกร์	เด็กชายตันติกร ศรีคำภา	เด็กหญิงธัญชนก แก้วลือ
เสาร์	เด็กหญิงศิณยานันท์ โพธิตา	เด็กชายเตชิต นิลจู
อาทิตย์	เด็กหญิงธัญชนก แก้วลือ	เด็กหญิงศิณยานันท์ โพธิตา

8. การจัดการผลผลิตของกลุ่มยูวเกษตรกร

8.1 จำหน่ายผลผลิตให้กับโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

8.2 จำหน่ายผลผลิตให้กับร้านค้าสหกรณ์โรงเรียน

8.3 นำผลผลิตของกลุ่มยูวเกษตรกรมาแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มและให้สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร มีความรู้ด้านการแปรรูป เช่น แหนมเห็ด ปลาสาม แยมมัลเบอร์รี่ เค้กกล้วยหอม ไข่เค็ม ฯ

9. การประเมินศักยภาพกลุ่มยูวเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 96 อยู่ในระดับกลุ่มต้นแบบ

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อสถาบัน

1. เลือกตั้งคณะกรรมการสภายูวเกษตรกร เป็นไปตามข้อบังคับกลุ่ม คราวละ 1 ปี
2. ให้ความรู้และสร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนทำให้คณะกรรมการสภายูวเกษตรกร และสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ตามบทบาทอย่างครบถ้วน
3. คณะกรรมการสภายูวเกษตรกร และสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน ดำเนินการตามแผนงาน และร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดจากกระบวนการผลิตร่วมกัน
4. มอบหมายหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรอย่างชัดเจน

ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน

1. มีการดำเนินงานที่สม่ำเสมอ ต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 สามารถแสดงข้อมูลให้เห็นถึงการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
2. มีการวางแผนการบริหารจัดการกลุ่มยูวเกษตรกร โดยใช้หลักวงจรการบริหารงาน แบบ PDCA และสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรจะประชุมเพื่อร่วมกันสรุปผลและกำหนดแนวทางการพัฒนากิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรในปีต่อไป
3. มีการจัดหาทุนและการบริหารจัดการทุนในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มยูวเกษตรกรที่มี ประสิทธิภาพ
4. ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ เช่น
 - 4.1) สำนักงานเกษตรอำเภอเอื้อง ได้จัดทำโครงการถ่ายทอดความรู้ฝึกทักษะกระบวนการกลุ่มยูวเกษตรกร ในโรงเรียน
 - 4.2) สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่ได้ส่งเสริมให้ดำเนินกิจกรรมโครงการศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน (ศูนย์โรงเรียน)
 - 4.3) สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดแพร่ได้ส่งเสริมให้นักเรียนและครูผู้สอนในรายวิชางานเกษตรของ โรงเรียนและยูวเกษตรกรเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการฝึกอบรมค่ายยุวหมอดิน
 - 4.4) สำนักงานประมงอำเภอเมืองแพร่ได้ส่งเสริมและสนับสนุนการเลี้ยงปลาตาก ปลาหน้าจืดและการเลี้ยงกบ
 - 4.5) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่จัดอบรมการเกษตรระยะสั้น เรื่องการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่สนับสนุนงบประมาณและอุปกรณ์เตาเผาชีวมวล
 - 4.6 ธนาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์สนับสนุนงบประมาณโครงการเกษตรวิถีชีวิตแบบพอเพียงเพื่ออาหารกลางวัน
5. สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรได้เรียนรู้การออมเงิน
6. มีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย และมีการรายงานต่อที่ประชุมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มทุกคนรับทราบสถานะการเงินของกลุ่ม
7. มีการจัดสรรผลกำไรจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรให้กับสมาชิกทุกคน
8. ฐานะทางการเงินของกลุ่ม มีการจัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่ายของกลุ่มยูวเกษตรกร

การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกให้กับสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกร ด้านสาธารณประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - ส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรได้เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน วัด และโรงเรียน (บ.ว.ร)
2. กิจกรรมการผลิตทุกกิจกรรมเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเอื้อต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
 - ใช้สารจากธรรมชาติแทนการใช้สารเคมีทางการเกษตรในกระบวนการผลิต เช่น ปุ๋ยหมัก
 - ร่วมกิจกรรมโครงการบูรณาการสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข กิจกรรมส่งเสริมอาชีพเพื่อลดปัญหาของป่า และการทำวิถีเกษตรแบบดั้งเดิม เช่น ทำปุ๋ยหมัก

ภาพ

: กิจกรรมส่งเสริมอาชีพเพื่อลดปัญหาของป่าและการทำวิถีเกษตรแบบดั้งเดิม ทำปุ๋ยหมัก ตำบลเวียงต้า

ภาพ : กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน ร่วมกับเทศบาลตำบลเวียงต้าตำบลเวียงต้า

บทที่ 2 การถอดบทเรียน

ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง) (นายณพธิกร จอมภานิน)

มีภูมิคำเนาเป็นคนตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ รวมถึงเป็นศิษย์เก่าและเดิมเคยเป็นสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง) และได้รับคัดเลือกเป็นประธานกลุ่มยุวเกษตรกรตอนศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 รวมถึงติดตามตาประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ในการหล่อเลี้ยงครอบครัว อาทิ ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง เลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา ทำให้อาชีพด้านเกษตรกรรมถูกถ่ายทอด และปลูกฝังมาตั้งแต่เด็กจนถึงปัจจุบัน ทำให้มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตรและอยากถ่ายทอดปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตรให้กับบุคคลและเยาวชนรุ่นใหม่ได้ตระหนักและรู้ถึงคุณค่าของอาชีพการเกษตร จึงได้กลับมาดูแลพัฒนาบ้านเกิดในอาชีพพ่อพิมพ์ของชาติ และเริ่มเป็นที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร ปี 2560 แรกเริ่มที่มาเป็นที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร มี 10 ฐานการเรียนรู้ คือ ฐานการทำงาน ฐานการเรียนรู้บ้านพ่อ ฐานการเพาะเห็ดนางฟ้าภูฐาน ฐานการเลี้ยงไก่ไข่ ในกรงตับ ฐานการปลูกไม้ผลและการขยายพันธุ์พืช ฐานน้ำส้มควันไม้ ฐานน้ำหมักชีวภาพ ฐานประมงน้ำจืด ฐานการเลี้ยงไก่ไข่อารมณ์ดี ฐานการปลูกผักปลอดสารพิษ และได้ทำการพัฒนาฐานเรียนรู้เพิ่มจากความสนใจของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรอีก 3 ฐาน เป็นส่วนของเทคนิคเกษตร การเลี้ยงเป็ด การเลี้ยงไส้เดือนดิน รวมเป็น 13 ฐานเรียนรู้ และมีรูปแบบการทำการเกษตรที่ทันสมัยขึ้น มีการนำเอานวัตกรรมมาใช้

2. ภูมิปัญญาหรือนวัตกรรมของกลุ่มเกษตรกร

- โรงเห็ด ATM เป็นโรงเห็ดหกเหลี่ยม ที่มาของโรงเห็ด ATM คือ โรงเห็ดนี้เหมือนกับตู้ ATM ที่สามารถเข้ามาเก็บผลผลิต และสามารถนำไปขายได้เลย เหมือนเป็นตู้กดเงิน และที่ทำไมเป็นหกเหลี่ยมเพราะเห็ดสามารถบรรจุถุงเชื้อเพาะเห็ดได้เพิ่มขึ้นทำให้มีปริมาณเห็ดที่เพิ่มมากขึ้น ใสได้ประมาณ 800 ก้อน ถ้าเทียบกับโรงเห็ดอื่นทั่วไปจะบรรจุได้แค่ 400-500 ก้อน และประหยัดเนื้อที่อีกด้วย

- ได้นำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกสบายให้นักเรียนและครูที่ปรึกษา เช่น มีการนำเอาระบบรดน้ำอัจฉริยะมาใช้ในการรดน้ำในแปลงผัก และรดน้ำในโรงเพาะเห็ดนางฟ้าภูฐาน

แหล่งของนวัตกรรม ภูมิปัญญา หรือองค์ความรู้ ที่ปรึกษากลุ่มเกษตรกรนำมาใช้ในการพัฒนากลุ่มเกษตรกร

1. ศึกษาองค์ความรู้ด้วยตัวเองจาก youtube จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ แล้วนำมาปรับใช้และเผยแพร่ให้กับสมาชิกกลุ่มเกษตรกร
2. ประสานงานเครือข่ายศิษย์เก่าของโรงเรียนที่เป็น Smart farmer และ Young smart farmer หมอดินอาสา ที่เข้ามาช่วยสนับสนุนองค์ความรู้นวัตกรรมหรือภูมิปัญญาให้กับกลุ่มเกษตรกร
3. เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอคลอง และเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่ เข้ามาส่งเสริมสนับสนุนเป็นวิทยากรให้ความรู้กับสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

3. การบริหารจัดการกลุ่มยุวเกษตรกร

- รับสมัครสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรที่สมัครใจ เป็นวัฒนธรรมของโรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง) ว่าเมื่อเด็กนักเรียนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต้องเข้าเรียนวิชายุวเกษตรกร และเลือกตามกิจกรรมที่ตนเองชอบ ซึ่งเด็กบางกลุ่มรวมตัวกันศึกษากิจกรรมที่สนใจเป็นกิจกรรมที่ไม่ได้มีในหลักสูตรหรือฐานเรียนรู้ของกลุ่มยุวเกษตรกร จึงนำไปปรึกษาครูที่ปรึกษาและก่อให้เกิดเป็นกิจกรรมใหม่ เปิดรับ เปิดโอกาสตามความต้องการของเด็ก

- ขยายจำนวนสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร เพื่อรองรับสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรที่จบการศึกษาเพื่อให้กิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกรดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง ได้ดำเนินการเตรียมสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ประถมศึกษาปีที่ 4 – ประถมศึกษาปีที่ 6 ให้เข้ามาเป็นสมาชิก มาเรียนรู้กับรุ่นพี่สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรจะอยู่ในช่วง มัธยมศึกษาปีที่ 1

- สมาชิกยุวเกษตรกรในช่วงเดือนแรกให้ลองทำกิจกรรมทุกกิจกรรม ดูกิจกรรมที่ตัวเองชอบ แล้วเดือนถัดไปก็ให้สมาชิกยุวเกษตรกรเลือกกิจกรรมตามที่ชอบ ไปทำกิจกรรมกับรุ่นพี่ในฐานเรียนรู้ต่างๆ นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร มัธยมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 จะไปให้ความรู้กับโรงเรียนในเขตพื้นที่เดียวกัน ณ โรงเรียนบ้านเหลนกับโรงเรียนบ้านแป้น เพื่อขยายเครือข่ายของกลุ่มยุวเกษตรกรต่อไป

4. การบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนของกลุ่มยุวเกษตรกร

- เงินทุนหมุนเวียนของแต่ละฐานการเรียนรู้ จะแบ่งการบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนแต่ละฐานการเรียนรู้ มีการจดบันทึกรายรับ-รายจ่ายของแต่ละฐานการเรียนรู้

- เงินทุนหมุนเวียนภาพรวมของกลุ่มยุวเกษตรกร มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสภานักเรียนที่เป็นสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร 5 คน และครูที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรจำนวน 2 คน เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องรายรับ-รายจ่าย ของแต่ละฐานการเรียนรู้ และสรุปยอดรวมของกลุ่มยุวเกษตรกรเพื่อนำฝากเป็นบัญชีธนาคารของกลุ่มยุวเกษตรกร

ที่	กิจกรรม	รายรับ	รายจ่าย	กำไรสุทธิ
		บาท	บาท	
1	ฐานเห็ดนางฟ้าภูฐาน	39,860	15,620	24,240
2	ฐานการเลี้ยงไก่ในกรงตับ	176,430	120,858	55,572
3	ฐานการปลูกไม้ผลและการขยายพันธุ์พืช	7,860	1,310	6,550
4	ฐานการผลิตน้ำส้มควันไม้และน้ำหมักชีวภาพ	8,790	1,570	7,220
5	ฐานประมงน้ำจืด	75,850	49,600	26,250
6	ฐานการเลี้ยงไส้เดือน	8,450	2,380	6,070
7	ฐานไก่ไข่อารมณ์ดี	139,800	98,720	41,080
8	ฐานการปลูกผักปลอดสารพิษ	43,620	21,360	22,260
9	ฐานการเลี้ยงเป็ดไข่พันธุ์กากีแคมเบลล์	112,500	73,594	38,906
10	ฐานเคหกิจเกษตร	48,950	19,150	29,800
รวม		662,110	404,162	257,948

5. ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง)

ผู้บริหารกับครูในโรงเรียนให้ความสำคัญในการพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความพร้อมในการเปิดโอกาสให้กับหน่วยงานบูรณาการต่างๆ เข้ามาส่งเสริมกลุ่มยุวเกษตรกรภายในโรงเรียน

6. สมาชิกยุวเกษตรกร

สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร มีวินัยด้วยตัวเอง มีความรับผิดชอบ มีใจรักในการทำกิจกรรม สังเกตจากเวลาเจ้าหน้าที่เข้ามาติดตามงาน จะเห็นว่าสมาชิกยุวเกษตรกรทุกคนมีความร่าเริง กระตือรือร้น ทำด้วยใจรัก ไม่ได้ทำเพราะถูกบังคับ สมาชิกยุวเกษตรกรทุกคนมีความรู้ ความพยายามที่จะทำกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกรให้ดีที่สุด

การสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ

1. สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่

- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีการประชุม แต่งตั้งคณะทำงานเจ้าหน้าที่ที่ดูแลประจำฐานเรียนรู้ ซึ่งไม่ใช่มีเพียงมีแต่เจ้าหน้าที่กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรม แต่มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรแต่ละกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ เช่น ด้านพืช ด้านสัตว์ การแปรรูป เป็นต้น เข้าช่วยดูแลฐานเรียนรู้ของกลุ่มยุวเกษตรกรแต่ละฐาน

- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่ดูแลแต่ละฐานเรียนรู้ จะมีการลงพื้นที่ประเมินแต่ละฐานเรียนรู้ว่ายังขาดอะไรไปบ้าง แล้วนำส่วนนั้นมาพูดคุยกันในจังหวัดว่ายังขาดอะไร แล้วส่งต่อไปยังเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอลองเข้ามาดูแล เข้ามาช่วยในการดำเนินการต่อไป

2. สำนักงานเกษตรอำเภอลอง

- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเข้าไปส่งเสริมการรวมกลุ่มและกิจกรรมของกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ

3. หน่วยงานบูรณาการ

- สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดแพร่ ได้ส่งเสริมให้นักเรียนและครูผู้สอนในรายวิชาการเกษตรของโรงเรียนเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ โครงการฝึกอบรมค่ายยุวหมอดิน ปีงบประมาณ 2552 และปีงบประมาณ 2554 นอกจากนี้ยังส่งเสริม สนับสนุน ในการปลูกผักสวนครัว การทำน้ำหมักชีวภาพ

- สำนักงานประมงอำเภอเมืองแพร่ ได้ส่งเสริมและสนับสนุนการเลี้ยงปลาตาก ปลาหน้าจืดและการเลี้ยงกบ

- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่จัดอบรมการเกษตรระยะสั้น เรื่องการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ สนับสนุนงบประมาณเป็นเงินจำนวน 220,000 บาทและอุปกรณ์เตาเผาชีวมวล

- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สนับสนุนงบประมาณโครงการเกษตรวิถีชีวิตพอเพียงเพื่ออาหารกลางวันเป็นเงินจำนวน 20,000บาท

- สถานีพืชสวนแพร่ได้สนับสนุนพันธุ์ไม้ประดับพันธุ์ไม้ผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ภายในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้

- เทศบาลตำบลเวียงต้าสนับสนุนงบประมาณการอบรมให้ความรู้ และตั้งศูนย์การเรียนรู้ ตำบลเวียงต้าเป็นสถานที่ดูงาน และผลิตวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อฝึกอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนและกลุ่มเยาวชนในเรื่องการทำปุ๋ยอินทรีย์ การเผาถ่าน เตาเผาชีวมวล

- แหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้ความอนุเคราะห์ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติความรู้จากประสบการณ์จริง

บทที่ 3 ปัญหาและอุปสรรค

จะมีสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรที่จบปีการศึกษา อาจทำให้การดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรไม่ต่อเนื่องไปบ้าง

วิธีการแก้ปัญหา จะมีการสอนงานแบบ “พี่สอนน้อง” ให้กิจกรรมดำเนินอย่างต่อเนื่อง มีการขยายจำนวนสมาชิกกลุ่ม ส่วนใหญ่สมาชิกกลุ่มจะอยู่ในช่วง มัธยมศึกษาปีที่ 1- มัธยมศึกษาปีที่ 3 ปัจจุบันกำลังขยายสมาชิกเพิ่มลงไปสู่ ประถมศึกษาปีที่ 4 – ประถมศึกษาปีที่ 6 มาเรียนรู้กับรุ่นพี่ สมาชิกยุวเกษตรกร เพื่อเตรียมตัวเป็นสมาชิกยุวเกษตรกรรุ่นถัดไป

แผนพัฒนาในอนาคต

1. วางแผนเพิ่มฐานเรียนรู้อีก 1 ฐานการเรียนรู้ที่สมาชิกยุวเกษตรกรมีความสนใจ คือฐานเรียนรู้เกี่ยวกับปลาสวยงาม ซึ่งที่ปรีกษายุวเกษตรกรได้ประสานงานกับผู้ที่มีประสบการณ์ ในการเลี้ยงปลาสวยงาม ส่งออกต่างประเทศ จะมาสนับสนุนพันธุ์ปลา ประมาณ 1,000 ตัว และจะมาเป็นวิทยากรให้ความรู้กับกลุ่มยุวเกษตรกรในการเลี้ยงปลาสวยงาม ระยะเวลา 1 เดือน ซึ่งมีตลาดรองรับคือตลาดจตุจักร เป็นรายได้ให้แก่สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในอนาคตต่อไป

2. การขอการรับรองมาตรฐาน GAP

3. การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้กับผลิตภัณฑ์ฐานเคหกิจเกษตร เพิ่มมูลค่าและโอกาสสู่ตลาดที่สูงขึ้น

4. ทำ MOU กับโภชนาการ โรงพยาบาล เพื่อจำหน่ายผักปลอดภัย

5. พัฒนาจุดเรียนรู้ รวมถึงพัฒนาศักยภาพการเป็นวิทยากรที่ดีให้สมาชิกยุวเกษตรกรจากรุ่นสู่รุ่น เพื่อรองรับคณะศึกษาดูงานที่ขนาดใหญ่ขึ้น

6. จะมีการขยายเครือข่ายไปสู่โรงเรียนต่างๆ 3-4 โรงเรียน ในอำเภอเดียวกัน เนื่องจากกิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง) เป็นที่น่ายสนใจของโรงเรียนต่างๆ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. ๒๕๖๗. **ประวัติและผลงานเกษตรกร สถาบันเกษตรกร สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติและ**
ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๗. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัทนิวธรรมดาการพิมพ์ (ประเทศไทย) จำกัด.
 นพธิกร จอมภานิน. ๒๕๖๗. ครูชำนาญการ.โรงเรียนบ้านเหล่า(รัฐราษฎร์บำรุง). สัมภาษณ์, ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๗.
 ลัดดาวัลย์ พรญาหาญ. ๒๕๖๗. นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ. สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่.สัมภาษณ์,
 ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๗.
 สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่. ๒๕๖๖. **เอกสารประกอบการพิจารณาคัดเลือกเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรดีเด่น**
ระดับเขตประจำปี ๒๕๖๖.แพร่ : สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่.
 อุมาวลี ใจเอื้อ. ๒๕๖๗.นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ. สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่.สัมภาษณ์,
 ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๗.